

Κριτική ανασκόπηση σύγχρονων μεθόδων εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου

Αδαμάκης Λευτέρης*

Ναυπηγός μηχανολόγος μηχανικός, Σύμβουλος ασφάλειας Ergonomia

Μάστορης Γιώργος

Εκπαιδευτικός μηχανολόγος μηχανικός, Σύμβουλος ασφάλειας Ergonomia

- Η εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου αποτελεί θεμελιώδη διαδικασία για τη διαχείριση της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία, μέσω της ιεράρχησης των κινδύνων, τη λήψη μέτρων και τελικά τον περιορισμό του κινδύνου.
- Για τη διαδικασία της εκτίμησης έχουν αναπτυχθεί διάφορες μέθοδοι κατά καιρούς με εφαρμογή σε ποικίλες δραστηριότητες.
- Κατηγοριοποιούνται κατ' αρχήν σε μεθόδους ποιοτικής ή ποσοτικής εκτίμησης κινδύνου, και μπορεί να χρησιμοποιούν δύο (πιθανότητα συμβάντος, επίπτωση) ή τρεις μεταβλητές (συχνότητα έκθεσης, πιθανότητα συμβάντος, επίπτωση) για τον υπολογισμό της επικινδυνότητας
- Βασικό στοιχείο των περισσότερων μεθοδολογιών αποτελεί ο πίνακας υπολογισμού επικινδυνότητας (Risk matrix)

Μέθοδος	Κατηγορία	Μεταβλητές	Risk matrix	Επίπεδα επικινδυνότητας	Παρατηρήσεις
Μπανούτσος, Ναθαναήλ	Ποιοτική	3	☑	4	Η μέθοδος αναπτύχθηκε με κύριο προσανατολισμό τον υπολογισμό της επικινδυνότητας στη βιομηχανία, ενώ μπορεί να εφαρμοστεί σε όλο το εύρος των κλάδων δραστηριότητας.
OiRA	Ποιοτική	3	☑	3	Η μέθοδος αναπτύχθηκε για την εφαρμογή σε ψηφιακά εργαλεία εκτίμησης κινδύνου προσαρμοσμένα κυρίως στις ανάγκες μικρομεσαίων επιχειρήσεων από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (OSHA).
Nohl, Thiemecke	Ποιοτική	2	☑	3	Η μέθοδος αναπτύχθηκε για την εκτίμηση της επικινδυνότητας και είναι από τις πρώτες που εισήγαγαν τον Risk Matrix το 1988. Είναι η προτεινόμενη μέθοδος από το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (BAUA).
EC - EMPL	Ποιοτική	-	☒	-	Αποτελεί μια μεθοδολογία για την αναγνώριση, την αξιολόγηση και ιεράρχηση των κινδύνων χωρίς υπολογισμό της επικινδυνότητας η οποία αναπτύχθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Κριτική ανασκόπηση σύγχρονων μεθόδων εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου

→ Οι μέθοδοι που προτείνονται είναι μέθοδοι ποιοτικής εκτίμησης κινδύνου, κάτι το οποίο κρίνεται κατάλληλο για τις ανάγκες και τις δυνατότητες της συντριπτικής πλειοψηφίας των επιχειρήσεων

→ Οι περισσότερες μέθοδοι επικεντρώνονται κυρίως στην εργασία – δραστηριότητα, παρά στη θέση εργασίας, όπως προκύπτει από το ότι δε λαμβάνουν υπόψη τη συχνότητα έκθεσης του εργαζόμενου στον κίνδυνο.

→ Οι κίνδυνοι κατατάσσονται σε τρία (χαμηλή, μέτρια, υψηλή) ή τέσσερα (αποδεκτή, χαμηλή, μέτρια, μη αποδεκτή) επίπεδα επικινδυνότητας. Γενικά τα περισσότερα επίπεδα παρέχουν περισσότερη πληροφορία και διευκολύνουν την ιεράρχηση και εφαρμογή των μέτρων.

→ Έχουν γενική εφαρμογή εκτός από τα ψηφιακά εργαλεία OiRA τα οποία είναι περισσότερο προσαρμοσμένα σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

→ Όλες σχεδόν οι μέθοδοι χρησιμοποιούν πίνακα υπολογισμού επικινδυνότητας (Risk Matrix) γεγονός που διευκολύνει κατά πολύ τον υπολογισμό και την ιεράρχηση των κινδύνων με άμεσο και προσιτό τρόπο.

Βιβλιογραφία

- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική διεύθυνση «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και εργασιακές σχέσεις», «Υπόμνημα για την εκτίμηση των επαγγελματικών κινδύνων», Λουξεμβούργο 1996
- Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, “Online interactive Risk Assessment”, <https://oiraproject.eu/el>
- Μπανούτσος, Ναθαναήλ (Ergonomia), «Εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου στη βιομηχανία», Περιοδικό PLANT, Οκτώβριος - Νοέμβριος 1999
- Isabel L. Nunes, “Occupational safety and health risk assessment methodologies”, https://oshwiki.eu/wiki/Occupational_safety_and_health_risk_assessment_methodologies
- Nohl, Thiemecke, „Systematik zur Durchführung von Gefährdungsanalysen“, Teil I und II, Schriftenreihe der Bundesanstalt für Arbeitsschutz, Fb Nr. 536 und Fb Nr. 542, Dortmund 1988